

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-03-10

Vår referens

Pär Svensson

Strateg

par.svensson@malmo.se

Remiss Naturvårdsverket - Gränsöverskridande samråd om Danmarks förslag till reviderad vattenområdesplan 2021-2027

TN-2025-221

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt en remiss från Naturvårdsverket angående ett gränsöverskridande samråd om Danmarks förslag till reviderade vattenområdesplaner 2021–2027 till bland annat tekniska nämnden för samråd. Förslaget till reviderade planer bygger på politiska överenskommelser om kraftiga minskningar av kväveutsläppen till danska vatten och innehåller bland annat omfattande omvandling av jordbruksmark till skogs- och naturområden. Om planerna antas och genomförs förväntas de leda till en positiv gränsöverskridande effekt på svenskt vatten.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att godkänna förvaltningen förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Miljörapport för ändring av vattenområdesplaner 2021-2027
- Samråd enligt artikel 10 i SMB-protokollet om
- miljöbedömning av återbesöket av de danska vattenområdesplanerna för tredje planeringsperioden
- Samrådsbrev Naturvårdsverket - Gränsöverskridande samråd om Danmarks förslag till reviderad vattenområdesplan 2021-2027
- G-Tjänsteskrivelse TN-2025-221 Remiss Naturvårdsverket - Gränsöverskridande samråd om Danmarks förslag till reviderade vattenområdesplaner 2021-2027

- Förslag till yttrande Remiss Naturvårdsverket - Gränsöverskridande samråd om Danmarks förslag till reviderade vattenområdesplaner 2021-2027

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2025-03-25

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen har översänt en remiss från Naturvårdsverket angående ett gränsöverskridande samråd om Danmarks förslag till reviderade vattenområdesplaner 2021–2027 till tekniska nämnden, miljönämnden och stadsbyggnadsnämnden för samråd.

Enligt artikel 10 i protokollet om strategiska miljöbedömningar som tillhör konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) ska ett land som avser att genomföra en plan eller ett program som kan antas medföra betydande gränsöverskridande påverkan på miljön eller hälsan i ett annat land underrätta det berörda landet om detta och om den utsatta parten så önskar inleda samråd. I Sverige är Naturvårdsverket ansvarig myndighet för att samordna underrättelser och svar. I den rollen har Naturvårdsverket möjlighet att bjuda in andra myndigheter, kommuner, organisationer och allmänheten att delta i samrådet.

Föreslagna åtgärder

Danmarks antagna Vattenområdesplaner 2021–2027 är framtagna enligt EU:s ramdirektiv för vatten och syftar till att uppnå god status i samtliga danska vattenförekomster. Danmark har, precis som Sverige, delat in landet i olika vattenområdesdistrikt (fyra stycken) och till varje distrikt har det arbetats fram en specifik vattenområdesplan. För att underlätta samordningen mellan vattenområdesdistrikten har samtliga fyra planer samlats i ett dokument. Planerna innehåller information om målsättningar för det specifika distriktet, åtgärdsprogram, övervakningsprogram samt information om bland annat hur aktörer ska involveras. Även status för måluppfyllelse anges i planerna och där kan utläsas att kvävetillförseln till ytvatten har minskat med ca 50 % och fosfortillförseln med nästan 70 % sedan 1990.

Under åren 2021 till 2024 slöts ett antal politiska överenskommelser mellan danska regeringen, oppositionen samt en rad intresseorganisationer. I korthet går dessa överenskommelser ut på att Danmark ska genomföra en omfattande omställning av

jordbrukssektorn för att minska sektorns utsläpp av växthusgaser och näringsämnen. Omställningen, som ska ske genom en kombination av ökad reglering och att stora arealer ska sluta brukas, kommer medföra en minskning av utsläppen av kväve till vattenmiljön med ca 14 000 ton kväve per år. Dessa nya förutsättningar innebär att redan beslutade åtgärder i nuvarande vattenområdesplanerna behöver justeras och nya åtgärder behöver läggas till.

Reflektion om skillnader mellan Danmark och Sverige

Det är värt att notera att EU:s ramdirektiv även gäller i Sverige, och att ländernas olika tolkningar av direktivet har praktiska konsekvenser i praktiken. Till exempel klassificerar de danska vattenområdesplanerna om 400 km vattendrag från naturliga till kraftigt modifierade. Detta eftersom vattendragen historiskt har modifierats (tex breddats och fördjupats) för att underlätta för sjöfart eller annan samhällsnyttig verksamhet. Innebörden av omklassningen blir att dessa vattendrag kan uppfylla sina miljömål även utan att vattendragen återställs till sin ursprungliga form vilket i sin tur skulle omöjliggöra för sjöfarten. Fastighets- och gatukontoret anser därför att det danska förslaget är en logisk åtgärd. Men i Sverige har utvecklingen gått åt andra hållet där till exempel Malmö hamnområde 2016 omklassades från kraftigt modifierad till naturlig, med bland annat följden att nya utfyllnader i hamnområdet ej är tillåtna. Ett aktuellt exempel från Sverige är de preliminära vattenförekomster som redovisas på www.viss.se, där Malmös kanaler föreslås integreras i vattenförekomsten Malmö hamnområde. Realiseras det förslaget innebär det att miljökravet för kanalerna, utifrån ramdirektivet, kommer påverka möjligheten till all modifiering av kanalrummet, exempelvis anläggande av reningsåtgärder som badanläggningar.

Vidare tar den danska staten ett mycket stort ansvar för att minska jordbrukssektorns utsläpp av växthusgaser och kväveutsläpp, och för att uppnå miljö kvalitetsnormerna genom att avsätta 43 miljarder DKK som stöd till omvandling av jordbruksmark till skogs- och naturområden.

Fastighets- och gatukontoret bedömer att ramdirektivet och hur det tolkas samt vilket ansvar staten väljer att ta för uppfyllandet av miljö kvalitetsnormerna är frågor som påverkar staden och stadens åtaganden. Förvaltningen anser därför att den, även fortsättningsvis, behöver vara uppmärksam på aktuell frågeställning för att kunna agera på ett sätt som stödjer såväl nämndens grunduppdrag som genomförandet av översiktsplanen.

Bedömning av föreslagna åtgärder

Omsättningen av jordbruket i kombination med de reviderade vattenområdesplanerna förväntas leda till en kraftig minskning av utsläppen av näringsämnen till danskt kustvatten. Denna minskning bedöms leda till en gränsöverskridande påverkan på svenskt vatten med positiva effekter såsom minskad övergödning, bättre siktdjup och

över lag bättre förutsättningar för marint liv. Vissa åtgärder, exempelvis våtläggning av potentiellt belastade jordområden, kan potentiellt frigöra eller mobilisera miljöfarliga ämnen. Det anges dock att projekten kommer att genomföras på ett sätt som säkerställer att det inte finns någon risk för negativ påverkan på de berörda vattenområdena. Därför förväntas inga negativa gränsöverskridande effekter på svenska kustvatten.

Sammanfattningsvis bedöms vattenområdesplanerna öka förutsättningarna för att nå god status i svenska kustvattenförekomster.

Ansvariga

Anna Bernstad Saraiva Schott Enhetschef

Viktoria Morén Avdelningschef

Tobias Nilsson Direktör